

smátíðindi innanoyggja

Landshandilin 20 ár

Í vikuni vórðu liðin 20 ár, síðani heilsólan Landshandilin í Havn byrjaði. Núverandi stjóri á heilsóluni er Rósing Rasmussen. Umframt at reka heilsølu eigur Landshandilin fleiri farmaskip, eins og teir leiga skip til farmaflutning. Landshandilin eigur Arnatind, Rúnatind, Nestind og Krosstind. Arnatindur varð bygður á Skála, meðan hini trý skipini eru keypt brúkt úr útláningum.

Bussur útav

Eingin mansskaði hendi, tá ein bussur, sum koyrir við skúlabørnum millum Glyvvar og Funningsfjørð, fór oman av vegnum við Essostøðina í Skálabotni ein dagin í farnu viku. Hetta var, meðan vindurin var uppá tað mesta. Bussurin var á veg úr Funningsfjørð. Tá hann var komin út í Skálabotni stöðgaði bilfórin bussinum, tí vindurin var so nógvur. Í somu løtu reiv ein hvírla í bilin, sum fór oman av vegnum. Bilfórin, sum var einsamallur í bilinum, tá óhappið hendi, fekk ongan skaða.

Sviar á vitjan

3. mars koma triggir sviar til Føroya á vitjan. Teir skulu kanna, hvussu eitt oyggjasamfelag sum Føroyar er útgjørt tekniskt, búskaparligt og mentunarliga. Gestirnir eru Per Oluf Sundmann, sum er kendur fyri áhuga sín fyri Føroyum, hagfrøðingurin Mats Carlberg og miðalgranskarin Per Oluf Nuhma.

Tað er ætlanin, at teir undir vitjanini eisni skulu halda fyrilestrar. Somuleiðis hevur rithøvundafelagið ætlanir um at fyrirreika eitt kvøld fyri svensku gestunum.

Norðurlandskt serprent

Fróðskaparsetrið hevur sent út ein lista yvir landanøvn og nøvn á fólkum, sum búgva í hesum landi, saman við Dansk Sprognævn og íslendsku málnefndini. Í ritinum standa fremst tey donsku nøvnini, síðan tey føroysku og donsku. Ritið er um 30 blaðiður til steddard og er serprent av Sprog i Norden.

6.800 akfør í Føroyum

1. januar vóru tilsamans 2.500 prutl og onnur 6.835 akfør skrásett í Føroyum. Í fjør komu 1.557 nýggj akfør til landið.

Býtið av akførunum er hetta:

Last- og vøruvagnar 934, bussar 82, hýruvagnar 321, aðrir vagnar (privatir) 5.318 og motorsúklur 180.

Størsta talið á akførum er í Havnini, sum hevur 2.632 tilsamans. Av hesum eru 2.026 persónvagnar, flestu privatir, 113 hýruvagnar, 419 last- og vøruvagnar og 12 bussar.

Næst Tórshavn er Eystur-oyggin við 162 last- og vøruvognum, 21 bussum, 56 hýruvognum, 1.290 persónvognum og 20 motorsúklum.

Í fjør vórðu latin 1917 nýggj koyrikort.

J.P. Thomasen farin Mikukvöldið hevði Atli Dam, løgmaður, hesi minningarorð í útvarpinum um J.P. Thomasen, fyrirverandi lögtingsmann

Í gjár tá tingmenn komu til fundar í tinginum, vóru teir varugir við, at á tinghúsvøllinum var merkið drigið á hálva stong, og var tað samstarvsmaður teirra ígjøgnum 8 ár, Jóan Pauli Thomasen, vanligar nevndur Palli í Tøðuni, sum farin var.

Fyri okkum, sum vistu, at síðan á nýárinum lá Palli álvarsliga sjúkur av teirri sjúku, hann hevði borið í so mong ár, komu boðini ikki heilt óvæntað, men kortini kendust tey sár, tí ongantíð fyrireika tú teg veruliga til at siggja í eyguni, at ferðardagurin er so nær komin, og eru tí altíð viðurskipti, tú ætlaði at avgreiða ella eitt og annað, tú fyrireikaði, sum ikki fekt í lag, áðrenn skilnaðarstundin kom.

Palli Thomasen var føddur 18. juli 1908 og fór 13 ár seinni sum so mangur drongur og unglingi tá á døgum til skips. Palli var við pápa sínum á fyrsta sinni. Árinu til skips vóru kortini ikki mong, tí sum heilt ungur maður tók Palli við starvi sum krambúðarmaður á tátíðar stórvirkinum í Vági, Garðavirkinum.

Á hesum virki arbeiddi hann í mong, mong ár og var virður fyri dugnaskap sín. Altíð var hann góður við hetta virki, fyrst og fremst tí, at her var liv og her var virkan og skapan. Virkan av sliikum slag, sum gav arbeði til nógvar hendur, og var hetta fyri Palla ógvuliga týðningarmikið.

Hóast Palli seinast í fimtiárunum gavst á hesum virki, var millum hann og teir menn, virkið hevdu um hendi, eitt álitis- og vinarsamband, sum gjørdi, at Palli framhaldandi hevði nógv viðskifti við Garðarnar.

Tá Palli gavst á Gørdunum, tók hann í nokur ár við leiðsluni av handlinum hjá Nordafar í Føroyingahavnini; hesi ár skapti hann sær álit og virðing hjá einum stórum tali av føroyskum fiskimonnum og arbeiðsfólki, og gjørdist hann tá kendur uttan fyri heimbygð sína, har hann framanundan hevði virkað so iðin.

Hetta arbeði hans í Vági fall á so mongum økjum, eitt skifti sat hann sum sóknarstýrisformaður, men tað var ikki bert í býarpolitikkinum, men í øllum bygðalivinum tú hitti Palla virkan. Millum ungdomin gjørdi Palli eitt stórt arbeði, og ikki var tí lægið, at hann varð valdur heiðurslimur í bóltfelagnum VB.

Hann var í øllum ein ógvuliga livandi maður og hartil ein veruligur mentamaður. Var nakað á vasi, ella stóð nakað serligt fyri varð oftast heitt á Palla at taka sær av fyrirreikingunum. Tað veri seg um hetta hevði skemtingarsama ella meira álvarsliga náttúru. Tey bókaðvöld ella skemtikvöld hann saman við øðrum reikaði fyri vóru ikki fá.

Yrkjari var Palli eisni góður, og valla var nakað brúðleyp í

sunnaru helvt av Suðuroy, uttan at Palli setti sín dóm á tað við hugnaligum og skemtiligum sangi yrktan til dagin.

Palli lærði í livinum. Tá hann

sleit sínar barna- og ungdomsskógvar í Vági var hann ikki vanligt við prógum úr ymsum skúlum, í hvussu er ikki hjá børnum úr vanligum arbeiðara- og fiskimannaheimum, hóast hetta máttu vit, sum kendu Palla, sanna, at hann var ein høgt lærður maður, vitan hansara á so mongum økjum var fevrandi, og hevði hann ígjøgnum eitt langt liv lisið sær meginpartin av hesum til, umframt tað hann næm í dagsins virki.

Meira enn 6.000 bind innan allar tættir bókmantaheimsins hevði hann lisið, og var hetta grundstøðið undir at hann í so nógv ár virkaði sum bókavørður í heimbygðini. Hansara stóra vitan um bókmentir gjørdi, at hann so væl kundi røkja hetta starv sitt.

Henda barlast kom honum og okkum øðrum so væl til góðar í politiska og skrivandi virksemi hansara. Fáur dugdi betri at taka rámandi og lýsandi til orðanna, og mangan við brotum úr sliikum, sum yrkt og skrivað var, lýsingar sum betri enn tey mongu orðini siga frá stóðum og hendingum.

Vit vita, at Vágs søga stórliga hugtók Palla, og gjørdi hann nógv fyri at kunna seg sjálvan og onnur um hana. Nøvn á føddum og deyðum aftur í tíðina hevði hann uppritað, og tann, sum vildi vita nakað um ættarsøgu í Vági, fór tí fremst av øllum til Palla. Viðvikjandi øðrum visindaligum arbeði kann verða nevnt, at í samarbeiði við fróðskaparsetrið virkaði hann fyri at fáa varðveitt øll tey mongu staðarnøvn á leiðunum har suðuri, bæði í bygðini og í haga, bjørgum og við strond nærhendis.

Hetta arbeði og aðra søguliga uppritan rakk hann mær kunnugt ikki at gera lidna, men tað sum hann hevur lagt eftir seg, er gott stóði hjá øðrum at halda fram á.

Hesin høgt mentaði maður var politiskt sosialistur av hugsjón.

Hann virkaði fyri javnaðarrræsluni og umboðaði hana í 8 ár á tingi.

Hann plagdi at siga, at so skjótt hann dugdi á at skyna tann ójavna, sum á so mongum økjum ráddi á tátíðar stættarsamfelagnum, og tað sosiala órættvisi, sum so lítið bleiv gjørt við, kendi hann seg skyldugan at fylkjust við teimum, sum vildu broytingar í okkara samfelagsviðurskiptum.

Tá var eingin javnaðarflokkur, og kendi hann seg tí at byrja við at hava lættast við at stuðla sjálvstýrisflokkin, sum so mangir aðrir unglingar tá, men seinni kom hann so at virka aktivt í javnaðarflokkinum.

Hann sveik á ongan hátt tað álit, menn sýndu honum í 1966 við at stilla hann upp, men bar saman við øðrum flokkin fram í sunnara helmingi av Suðuroy, og tey 8 árinu hann sat á tingi, lá hansara partur ikki eftir, hvorki í sakligum gerandisarbeði ella tá umráddi at verja borg í orðaskifti. Hann fór ein hvassan, men sakligan penn og mátti ein virða evni hans til at seta viðurskiptini greitt á bás við fáum orðum.

Javnaðarflokkurin valdi Palla at virka í stjórnanini av húslánsgrunninum, og gjørdi hann her eitt gott arbeði.

Seinnu árinu merkti bilandi heilsa Palla, hetta skerdi ikki vilja hansara at virka og taka lut, men hóast tað mundi sjúkan mangan niva hann, so hann ikki røkk so langt, vilji hansara vildi, men við okkara alnamáti var hansara lutur so avbera stórur kortini.

Vit dripa høvur í virðing, nú skilnaður við ein starvsbróður kom fyri.

Minnnið um Palla og virki hans vil liva hjá okkum, og fremst hjá hverjum vágbingi, sum hevur so nógv gott at minnast í samband við Palla í Tøðuni.

Kjølestoffer
Polyester Jersey
100%, strygtn
i sidste nye
mønstre og farver.
Ordnings fra væv
til Dem fra 24,-
kr. pr. m. mome
og porto. Bredde
140-150 cm.

Prøver og farvekatolog sendes ved
modt. af frankeret svarkuvert (90 øre)

Fabrikant J. Nørgaard
Bredgade 83 - 7441 Bording - Tlf. 06-861219

STOVHUGD
ARBEIDSGJØR
BYGGITILFAR
TIMBUR

Telefon: 8148 - 520
Telgr.: Klaksvíkar, Klaksvíkar
Telef.: Klaksvíkar

**KLAKSVÍKAR
TIMBURHANDIL**

PI. J. F. KJØLBRO

Tilsamans eru 6.800 akfør skrásett í Føroyum